

7.6.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a jogállamiságról és a lengyel nemzeti helyreállítási terv esetleges jóváhagyásáról (Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz) (2022/2703(RSP))

Damian Boeselager, Terry Reintke, Francisco Guerreiro, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun, Eleonora Evi, Rosa D'Amato, Daniel Freund, Damien Carême, Rasmus Andresen, Gwendoline Delbos-Corfield, Ignazio Corrao, Marcel Kolaja, Alice Kuhnke, Monika Vana, Mikuláš Peksa, Alviina Alametsä, Michèle Rivasi, Sylwia Spurek, Benoît Biteau, David Cormand, Mounir Satouri, Caroline Roose, Yannick Jadot, Saskia Bricmont, Tilly Metz, Tineke Strik, Katrin Langensiepen, Bas Eickhout, Sara Matthieu, Kim Van Sparrentak, Alexandra Geese, Henrike Hahn, Sergey Lagodinsky, Jordi Solé, Margrete Auken, Erik Marquardt
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a jogállamiságról és a lengyel nemzeti helyreállítási terv esetleges jóváhagyásáról (Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz) (2022/2703(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 1., 2., 4. és 19. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. cikkére,
 - tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára,
 - tekintettel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról (CEEAG) szóló, 2021. október 21-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel a jogállamiságról és az Európai Bíróság ítéletének következményeiről szóló, 2022. március 10-i állásfoglalására²,
 - tekintettel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására³,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok – beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – tiszteletben tartásának értékein alapul, ahogyan azt az EUSZ 2. cikke meghatározza, és ahogyan azt a Charta tükrözi, valamint ahogyan azt a nemzetközi emberi jogi szerződések is tartalmazzák; mivel a tagállamok ezen közös – az egyes tagállamok által saját akaratukból magukévá tett – értékei alkotják azoknak a jogoknak az alapját, amelyeket az Unióban élők élveznek;
- B. mivel annak egyértelmű veszélye, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeket, nem csupán azt a tagállamot érinti, amelyben a veszély bekövetkezik, hanem kihat a többi tagállamra, a tagállamok egymás iránti kölcsönös

¹ HL C 184., 2022.5.5., 163. o.

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0074.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0204.

bizalmára, magára az Unió jellegére és intézményeinek működésére, valamint az uniós polgárok uniós jog szerinti alapvető jogaira is;

- C. mivel az EU pénzügyi érdekeinek megfelelő védelme mindaddig lehetetlen, amíg a lengyel igazságszolgáltatási rendszer függetlensége nem áll teljesen helyre; mivel amíg ez nem történik meg, Lengyelország nem tudja teljesíteni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vonatkozó értékelési kritériumait, ami azt jelenti, hogy a lengyel igazságszolgáltatási rendszer helyreállítása előfeltétele a lengyel terv pozitív értékelésének;
- D. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel⁴ szóló rendelet⁴ előírja, hogy az ellenőrzéssel és felügyelettel megbízott szervezeteknek rendelkezniük kell a feladataik független ellátásához szükséges jogi felhatalmazással és igazgatási kapacitással, és mivel maga a tanácsi végrehajtási határozattervezet hangsúlyozza, hogy a hatékony igazságszügyi védelem a belső ellenőrzési rendszer működésének előfeltétele;
- E. mivel 2021. október 21-én a Parlament felszólította a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tartózkodjanak Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervezetének jóváhagyásától mindaddig, amíg a lengyel kormány nem hajtja végre teljes mértékben és megfelelően az EUB és a nemzetközi bíróságok ítéleteit, és gondoskodjanak arról, hogy a terv értékelése garantálja a vonatkozó országspecifikus ajánlások betartását, különös tekintettel az igazságszolgáltatás függetlenségének biztosítására;
- F. mivel 2022. március 10-én a Parlament hangsúlyozta⁵, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a nemzeti tervek jóváhagyását a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel⁵ szóló rendelet 19. cikkében és V. mellékletében meghatározott mind a 11 kritérium teljesülésétől kell függővé tenni;
- G. mivel 2022. május 5-én a Parlament felszólította⁶ a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ne hagyják jóvá Lengyelország és Magyarország nemzeti terveit a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében mindaddig, amíg mindkét ország nem teljesíti maradéktalanul az európai szemeszter valamennyi, a jogállamiság területére vonatkozó országspecifikus ajánlását, és amíg nem hajtják végre az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi vonatkozó ítéletét;
- H. mivel a Bizottság elnöke által a Parlament előtt 2021. október 19-én a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pénzeszközeinek Lengyelország számára történő folyósításához meghatározott három feltétel, nevezetesen 1) a törvénytelen fegyelmi kamara felszámolása; 2) az utóbbi által felfüggesztett bírák visszahelyezése; és 3) a bírák fegyelmi rendszerének megváltoztatása – nem teljesültek;
- I. mivel a lengyel hatóságok az ukrajnai háború kitörése óta számos olyan intézkedést

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról. HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁵ Az Európai Parlament 2022. március 10-i állásfoglalása a jogállamiságról és az EUB ítéletének következményeiről. Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0074.

⁶ Az Európai Parlament 2022. május 5-i állásfoglalása az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban folyamatban lévő meghallgatásokról, Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0204.

hoztak, amelyek közvetlen ellentmondásban állnak a Bizottság elnöke által meghatározott három feltétellel, beleértve Anna Głowacka lengyel bíró 2022. február 25-i felfüggesztését az európai jog és az európai bíróságok ítéleteinek alkalmazása miatt; mivel Lengyelország elnöke (a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács kérésére) több mint 200 új, hiányos feltételekkel jelölt, úgynevezett „neo bírót” nevezett ki, beleértve a Legfelsőbb Bírósághoz történő négy kinevezést is; mivel továbbá 2022. március 10-én Zbigniew Ziobro igazságügyi miniszter kérésére az átpolitizált és teljesen alárendelt „Alkotmánybíróság” (úgynevezett „helyettesítő bírák” részvételével) aláasta az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének érvényességét Lengyelországban, megkérdőjelezve az Emberi Jogok Európai Bírósága és a lengyel bíróságok képességét a bírák kinevezése helyességének és a neo-Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanács függetlenségének vizsgálatára;

- J. mivel a lengyel parlament mindkét háza több törvénytervezetet vizsgál, köztük a Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és más törvények módosításait, valamint a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanácsról szóló törvény és más törvények módosításait;
- K. mivel a Tanács végrehajtási határozattervezetének előterjesztéséről szóló határozatot a biztosok testülete két bizottsági alelnök ellenszavazatával, valamint egy bizottsági alelnök és két másik biztos által benyújtott írásbeli aggályok mellett hozta meg;
 - 1. kifejezi sajnálatát amiatt, hogy a Bizottság pozitív értékelést adott Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervéről annak ellenére, hogy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek – többek között a jogállamiság és az igazságszolgáltatás függetlenségének elve – továbbra is sérülnek, valamint hogy a terv nem felel meg a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a pozitív értékelésre vonatkozóan meghatározott követelményeknek; emlékeztet rá, hogy az említett jogsértések fennállását számos bírósági ítélet, az uniós intézmények álláspontjai – többek között az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti, folyamatban lévő eljárás – és nemzetközi szervezetek megfelelően dokumentálták; emlékeztet rá, hogy a bírósági ítéletek feltétel nélküli betartása abszolút követelmény, és nem lehet alku tárgya;
 - 2. határozottan sürgeti a Tanácsot, hogy ne hagyja jóvá Lengyelország nemzeti tervét a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében mindaddig, amíg az nem felel meg teljes mértékben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a követelményeinek, különösen az Unió pénzügyi érdekeinek az összeférhetetlenséggel és csalással szembeni védelméről szóló 22. cikkének, az európai szemeszter valamennyi, a jogállamiság területére vonatkozó országspecifikus ajánlásának, valamint az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi vonatkozó ítéletének;
 - 3. emlékeztet rá, hogy a Bizottságnak a Szerződések őreként minden rendelkezésére álló eszközt fel kell használnia az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeknek való megfelelés és az uniós jogszabályok elsődlegességének biztosítása érdekében; úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a Lengyelország számára történő kifizetéseknek az EUB és az Emberi Jogok Európai Bírósága valamennyi vonatkozó ítéletének teljes körű végrehajtásától kell függeniük, és ellenkező esetben súlyos bizalomvesztés következne be; hangsúlyozza, hogy a Parlament készen áll arra, hogy ennek megfelelően reagáljon, és az EUMSZ 234. cikkével összhangban minden

rendelkezésre álló eszközt felhasználjon, beleértve a bizalmatlansági indítványt is;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európa Tanácsnak.